

## ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<b>ΠΡΟΛΟΓΟΣ</b> .....	13
<b>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</b>	
<b>Η ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟΑΡΑΒΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ</b> .....	17
Ελλάδα και αραβικός κόσμος 1947-1974 .....	17
<i>Οι σχέσεις της μετεμφυλιακής Ελλάδας με τους Άραβες</i> .....	17
<i>Οι κυβερνήσεις Καραμανλή και η περίοδος ως το 1967</i> .....	19
<i>Η εξωτερική πολιτική της Δικτατορίας</i> .....	23
<i>Η αραβοϊσραηλινή σύγκρουση και η θέση της Ελλάδας</i> .....	25
Οι ελληνοαραβικές σχέσεις και το Σουέζ .....	28
<i>Ο ελληνισμός της Αιγύπτου</i> .....	28
<i>Η κρίση του Σουέζ</i> .....	31
<i>Η διάσκεψη του Λονδίνου</i> .....	33
<i>Η κρίση του Σουέζ στην περιοχή</i> .....	34
<i>Οι διμερείς επαφές του 1957</i> .....	35
<i>Τα ελληνοαιγυπτιακά ως και τη Μεταπολίτευση</i> .....	37

### Α' ΜΕΡΟΣ

#### ΟΙ ΕΠΑΦΕΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1974-1977

<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1</b>	
<b>ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ</b> .....	43
Το άνοιγμα στις χώρες της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής .....	43
<i>Τα ελληνικά κίνητρα</i> .....	43
<i>Η εξωτερική πολιτική της πρώτης κυβέρνησης Καραμανλή</i> .....	44
<i>Η στάση της αντιπολίτευσης</i> .....	47
<i>Ενίσχυση διπλωματικής παρουσίας</i> .....	50
<i>Οικονομική συνεργασία</i> .....	51
<i>Εμπέδωση της νέας πολιτικής</i> .....	56

Ο διεθνής αντίκτυπος της νέας πολιτικής στη Μεσόγειο και τον αραβικό κόσμο	59
<i>Η στάση των Αμερικανών και του Ηνωμένου Βασιλείου</i> .....	59
<i>Συνομιλίες με δυτικοευρωπαίους ηγέτες</i> .....	63
<i>ΟΗΕ – ΕΟΚ – ΔΑΣΕ</i> .....	69
<i>Η Μέση Ανατολή στις συζητήσεις με τους ηγέτες των βαλκανικών χωρών</i> .....	71
Το Κυπριακό και ο αραβικός κόσμος .....	75
<i>Οι σχέσεις του Μακάριου με τις αραβικές χώρες μετά την εισβολή</i> .....	75
<i>Πρωτοβουλίες για διάσκεψη με συμμετοχή αραβικών κρατών</i> .....	78
<i>Η πρωτοβουλία του Πακιστάν</i> .....	78
<i>Η στάση της Κύπρου έναντι του Ισραήλ</i> .....	80
<i>Το αραβικό άνοιγμα της Κύπρου</i> .....	80
<i>Οι Αδέσμευτοι και το Κυπριακό μετά την εισβολή</i> .....	83
<i>Ενίσχυση κυπριακών θέσεων</i> .....	84
<i>Οι ισλαμικές διασκέψεις</i> .....	85
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
<b>ΟΙ ΕΠΑΦΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΡΙΑ</b> .....	91
Ελληνοαιγυπτιακά .....	91
<i>Πρώτες συναντήσεις</i> .....	91
<i>Επαφές Καραμανλή με Σαντάτ</i> .....	95
<i>Τα ελληνοαιγυπτιακά μετά τις συναντήσεις κορυφής</i> .....	103
Οι διμερείς σχέσεις με Συρία .....	109
<i>Πολιτικές επαφές</i> .....	109
<i>Το πατριαρχείο της Αντιόχειας</i> .....	113
<i>Οικονομική συνεργασία με τη Συρία</i> .....	115
<i>Επαφές Παπανδρέου</i> .....	120
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
<b>ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΛΙΒΑΝΟ, ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΟΥΣ ΚΑΙ ΙΣΡΑΗΛ, ΙΟΡΔΑΝΙΑ</b> .....	123
Επαφές στο Λίβανο .....	123
<i>Πύλη εισόδου για τη Μέση Ανατολή</i> .....	123
<i>Η Ελλάδα και ο λιβανέζικος εμφύλιος</i> .....	125
<i>Προσφυγικές ροές προς την Ελλάδα</i> .....	129
Σχέσεις με Ισραήλ – συνομιλίες με Παλαιστίνιους .....	133
<i>Ελλάδα – Ισραήλ</i> .....	133
<i>Οι σχέσεις με τους Παλαιστίνιους</i> .....	136
Ελληνοϊορδανικές σχέσεις .....	138
<i>Οι πρώτες επαφές</i> .....	138
<i>Η επίσκεψη Μπίτσιου στο Αμμάν</i> .....	140

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

<b>Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ</b> .....	143
Οι σχέσεις της Ελλάδας με το καθεστώς του Καντάφι .....	143
<i>Φιλοτουρκική στάση Λιβύης</i> .....	143
<i>Πρόοδος μέσω της οικονομικής συνεργασίας</i> .....	145
<i>Ψύχρανση σχέσεων λόγω Αιγύπτου και επαναπροσέγγιση</i> .....	151
Οι χώρες του Μάγκρεμπ .....	153
<i>Τυνησία</i> .....	153
<i>Αλγερία</i> .....	154
<i>Μαρόκο</i> .....	156

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

<b>ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΤΟΥ ΚΟΛΠΟΥ</b> .....	159
Εμιράτα και Κουβέιτ .....	159
<i>Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα</i> .....	159
<i>Κουβέιτ</i> .....	161
Οι επαφές με το Ιράκ και τη Σαουδική Αραβία .....	164
<i>Ιράκ</i> .....	164
<i>Σαουδική Αραβία</i> .....	168

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

<b>ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΙΡΑΝ – ΠΑΚΙΣΤΑΝ</b> .....	173
Επαφές με το Ιράν .....	173
<i>Η δύσκολη προσέγγιση</i> .....	173
<i>Η στήριξη του σάχη στον Κωνσταντίνο και η φιλοτουρκική στάση</i> .....	177
<i>Οι οικονομικές ανταλλαγές</i> .....	179
<i>Οι επισκέψεις Χοβέιντα και Καλατμπαρί</i> .....	180
Ελληνοπακιστανικές σχέσεις .....	185
<i>Στενές σχέσεις Πακιστάν – Τουρκίας</i> .....	185
<i>Ο Καραμανλής στο Ισλαμαμπάντ</i> .....	187
<i>Θετικά αποτελέσματα ως την πτώση Μπούτο</i> .....	190

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

<b>ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1974-1977</b> .....	193
Πολιτικά συμπεράσματα .....	193
<i>Τα υπέρ και κατά της κυβερνητικής πολιτικής</i> .....	193
<i>Κίνδυνος όξυνσης των σχέσεων</i> .....	195
<i>Αντιπολίτευση</i> .....	197

Επιτυχής οικονομική πολιτική .....	198
<i>Οι εξαγωγές προς τον αραβικό και μουσουλμανικό κόσμο</i> .....	198
<i>Τραπεζική και ναυτιλία</i> .....	202
<i>Μορφωτική συνεργασία</i> .....	206

## Β' ΜΕΡΟΣ

### ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΑ ΕΤΗ 1977-1981

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

<b>ΙΔΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ 1974-1977 ΚΑΙ 1977-1981</b> .....	211
Πολιτικό επίπεδο .....	211
<i>Πολιτικές επιδιώξεις και εξελίξεις στο εσωτερικό</i> .....	211
<i>Οι επαφές του Παπανδρέου</i> .....	217
<i>Το δεύτερο αραβικό άνοιγμα</i> .....	221
<i>Η κυβέρνηση Ράλλη</i> .....	233
<i>Κυπριακό</i> .....	244
Οικονομική πολιτική .....	252
<i>Οι πορθμειακές συνδέσεις</i> .....	252
<i>Οι Έλληνες εργαζόμενοι στις χώρες της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής</i> .....	258
<i>Ο ρόλος των τραπεζών, των επιμελητηρίων και της αυτοδιοίκησης</i> .....	261
<i>Οι εξαγωγές στον αραβικό και μουσουλμανικό κόσμο</i> .....	272
<i>Η ενεργειακή κρίση του 1979</i> .....	282
<i>Η οικονομική πολιτική στον αραβικό κόσμο μετά την πετρελαϊκή κρίση</i> .....	287
<i>Η ιρανοϊρακινή σύγκρουση και οι επιπτώσεις στην οικονομία</i> .....	293
Η οπτική του ξένου παράγοντα .....	296
<i>Οι Αμερικανοί</i> .....	296
<i>Τα κράτη της ΕΟΚ – Δυτικής Ευρώπης – Ηνωμένα Έθνη</i> .....	314
<i>Ο ανατολικός κόσμος</i> .....	333

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

<b>ΑΙΓΥΠΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΡΙΑ</b> .....	351
Ελληνοαιγυπτιακά .....	351
<i>Το επεισόδιο της Λάρνακας και οι προεκτάσεις του</i> .....	351
<i>Βελτίωση των σχέσεων μέσω της οικονομικής συνεργασίας</i> .....	364
<i>Ο Γκάλι στην Αθήνα</i> .....	367
<i>Η στενή συνεργασία της περιόδου 1980-1981</i> .....	369

Σχέσεις με Συρία .....	373
<i>Η στασιμότητα μέχρι και το 1979</i> .....	373
<i>Οι επαφές του Καραμανλή</i> .....	375
<i>Το Πατριαρχείο Αντιόχειας</i> .....	381
<i>Οικονομικές επαφές και η συριακή εμπλοκή στο Λίβανο</i> .....	383
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	
<b>ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΛΙΒΑΝΟ, ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΟΥΣ ΚΑΙ ΙΣΡΑΗΛ, ΙΟΡΔΑΝΙΑ</b> .....	387
Λίβανος .....	387
Ελλάδα και Παλαιστίνιοι .....	390
<i>Οι συμφωνίες του Καμπ Ντέιβιντ και η Ελλάδα</i> .....	390
<i>Οι σχέσεις με την ΟΑΠ</i> .....	391
De facto ελληνοϊσραηλινές σχέσεις .....	403
<i>Προσπάθειες για εγκαθίδρυση σχέσεων</i> .....	403
<i>Η θρησκευτική διάσταση</i> .....	404
<i>Οι πιέσεις για αναγνώριση του Ισραήλ</i> .....	406
Ιορδανία .....	414
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	
<b>Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ</b> .....	419
Λιβύη .....	419
<i>Οι επαφές Τουρκίας – Λιβύης</i> .....	419
<i>Η αντιμετώπιση της πετρελαϊκής κρίσης με εισαγωγές από τη Λιβύη</i> .....	420
<i>Η όξυνση των σχέσεων</i> .....	427
Αλγερία .....	441
Μαρόκο – Δυτική Σαχάρα .....	442
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12	
<b>ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΤΟΥ ΚΟΛΠΟΥ</b> .....	445
Ιράκ .....	445
<i>Οικονομική συνεργασία – επίσκεψη Ράλλη</i> .....	445
<i>Η συνάντηση Καραμανλή – Χουσεΐν</i> .....	451
<i>Ο ιρανοϊρακινός πόλεμος και η ελληνική στάση</i> .....	464
Κουβέιτ .....	472
Σαουδική Αραβία .....	476
<i>Στασιμότητα ως το 1979</i> .....	476
<i>Ο Καραμανλής στη Σαουδική Αραβία</i> .....	479

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

**ΠΑΚΙΣΤΑΝ – ΙΡΑΝ. ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΑΛΛΑ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΑ ΚΡΑΤΗ**

<b>ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ</b> .....	489
Ελληνοπακιστανικές επαφές .....	489
Το Ιράν πριν και μετά την πτώση του σάχη .....	492
<i>Επαφές πριν την καθεστωτική αλλαγή</i> .....	492
<i>Η ελληνική στάση κατά την πολιτική κρίση του Ιράν</i> .....	493
<i>Το άνοιγμα του Χομείνι στην Ελλάδα</i> .....	495
Σενεγάλη .....	503
Νιγηρία και Κεντροαφρικανική Δημοκρατία .....	506
Αφγανιστάν – Μπαγκλαντές .....	508
 <b>ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</b> .....	 513
 <b>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</b> .....	 517
 <b>ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ</b> .....	 527